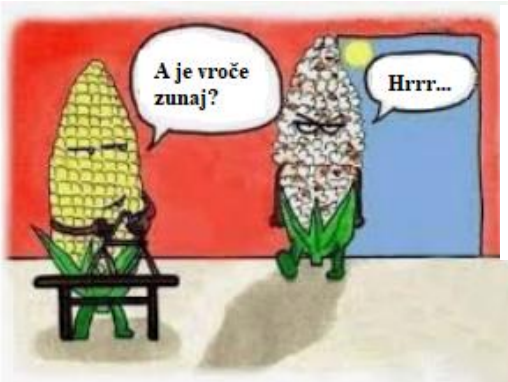

MALO ZA ŠALO, MALO ZARES

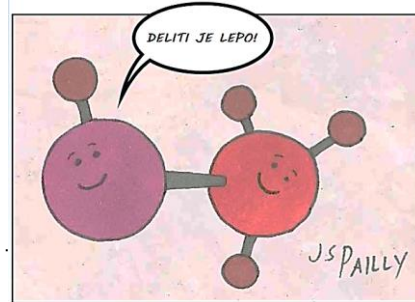

Spričevalo

Ob koncu šolskega leta Jure pride domov. Prvi ga zagleda oče. "Jure, kje imaš spričevalo?" vpraša oče. Jure: "Posodil sem ga Marku, da bo z njim prestrašil očeta."

Popravni izpit

Učiteljica reče učencu: »Se vidima avgusta.«
Učenec: »A vi greste tudi v Portorož?«

Razgibaj sive celice

Slikovni KE-MI-KU rešiš tako, da simbole ali laboratorijski pripomoček vstaviš tako, da so v vsaki koloni in vrstici ter v vsakem pravokotniku vseh šest kemijskih znakov.

K		Fe	Al		Cl
				N	
Fe		K			N
		N	K		Al
	K			Al	
Al		Cl	N		

V
e
s
e
l
e

P
o
č
i
t
n
i
c
e

Novice pripravile učenke 9. a: Maja Mamič, Ema Modrijan, Vita Haler, Ula Simčič, Lara Žiberna ter Nika Mamič iz 7.d
Mentorica: Darja Kašček

KEMIJSKE NOVICE

OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica / št. 50 - junij 2021

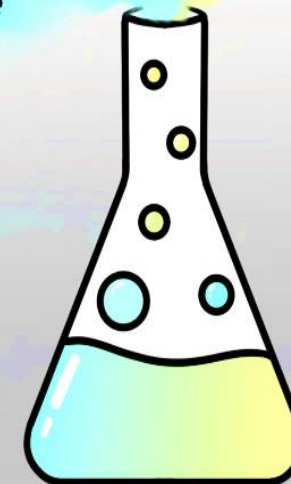
Cinkov
oksid

Ali veš?

Kemijski poskus
v domači kuhinji

Pirati
plastike

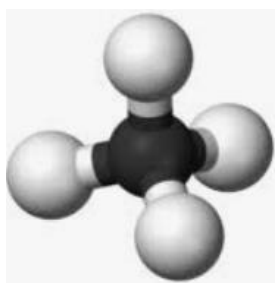
Šolsko in državno
tekmovanje iz
znanja kemije

Šolsko in državno tekmovanje iz znanja kemije za Preglova priznanja

ZOTKS (Zveza za tehnično kulturo Slovenije) vsako leto organizira tekmovanje iz znanja kemije za Preglova priznanja. Tekmovanje se organizira na dveh nivojih: šolsko in državno. Ker smo bili v predvidenem tekmovalnem dnevu zaradi epidemije še vedno doma, se je datum tekmovanja premiknil kar nekajkrat. Šolsko tekmovanje je potekalo 11. marca, tekmovalo je osem osmošolcev in štiri devetošolci. Bronasto Preglovo priznanje so dosegli naslednji učenci:

8. razred		9. razred	
Mia Adamič	8. b	Nina Ovidoni	9. b
Zarja Perše	8. a	Maja Mamič	9. a
Denis Semič Simšič	8. a	Ema Modrijan	9. a
Petja Dornik	8. b		
Teja Mikulin	8. b		

Na državnem nivoju so našo šolo zastopali štiri učenke iz osmega in devetega razreda; **Maja Mamič, Nina Ovidoni, Zarja Perše in Mia Adamič**. Tekmovanje je tudi letos potekalo na matičnih šolah in sicer 13. maja. Povprašali smo jih, kako so potekale priprave in samo tekmovanje.

1. KATERE VSEBINE SO BILE ZAJETE NA DRŽAVNEM TEKMOVANJU?

Maja: Zajeta je bila snov iz osmega in devetega razreda (ogljikovodiki, elektroliti, kisikove organske spojine, množina snovi).

Nina: Spomnim se, da smo morali urejati reakcije in računati koncentracijo raztopin.

Zarja: Snov zajeta na državnem tekmovanju je bila zelo raznolika. Nekaj je bilo poznavanja periodnega sistema, lastnosti snovi in zgradbe atoma. Bilo je tudi urejanje enačb in shema o apnici.

Mia: Na državnem tekmovanju je bila snov, ki smo se jo učili pri pouku (kemijske reakcije, vezi, kovine, nekovine ter njihove lastnosti...), nekaj snovi pa sem morala doma še dodatno prebrati.

ALI VEŠ, ... ?

V celem življenju eno samo drevo porabi približno eno tono ogljikovega dioksida.

Čebelji pik je kisel, osji pik pa bazičen. Če te piči osa, lahko omiliš oteklino s obkladkom, ki ga namočiš s kisom.

Edina črka, ki je ne najdemo na periodnem sistemu je J.

Prve verzije Coca-cola so vsebovale kokain, ki je zelo zasvojljiva droga.

Voda ne zavre vedno pri 100°C. Vrelišče se lahko spreminja tudi s tlakom.

Hipokrat je pomagal bolnikom s pripravkom iz vrbovega lubja. Vrbovo lubje je tudi ena izmed sestavin današnjega aspirina.

EMA MODRIJAN

KEMIJSKI POSKUS v domači kuhinji

» *Mavrično mleko*«

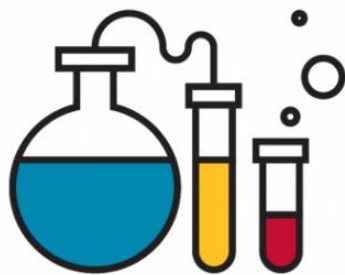
Potrebujes:

Snovi:

- mleko
- jedilne barve
- detergent za pomivanje posode

Pripomočka:

- krožnik
- palčka za čiščenje ušes

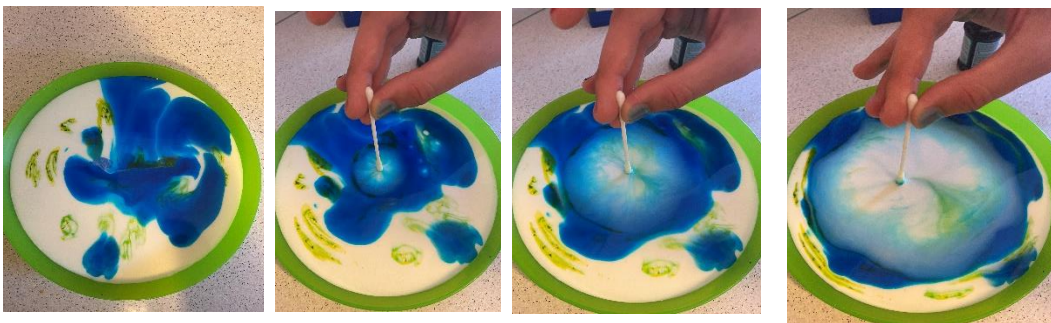

Postopek:

Mleko nalijemo v plastičen krožnik tako, da pokrije dno. Dodamo nekaj kapljic jedilne barve. Palčko za čiščenje ušes pomočimo v detergent in jo nato potopimo na sredino krožnika. Opazuj dogajanje!

Razlaga poskusa:

Ko pride palčka pomočena v detergent v stik z vodo, se zmanjša površinska napetost vode in vodne molekule se hitro premaknejo k robu krožnika.

Ula Simčič

2. ALI JE BILO TO TVOJE PRVO TEKMOVANJE NA DRŽAVNI RAVNI?

Maja: Ne, na državnem tekmovanju iz kemije sem tekmovala že lani.

Nina: Ne, bila sem že na državnih tekmovanjih iz logike.

Zarja: Ja, to je bilo moje prvo takšno tekmovanje.

Mia: Državno tekmovanje iz kemije je bilo moje drugo tekmovanje na tej ravni.

Udeležila sem se še državnega tekmovanja iz sladkorne bolezni.

3. KDAJ IN KAKO SO POTEKALE PRIPRAVE IN SAMO TEKMOVANJE?

Maja: Z učiteljico kemije, Darjo Kašček, smo imeli med karanteno zoom-e, ko smo prišli v šolo pa smo se dobivali med razredno uro. Državno tekmovanje je potekalo na šoli 13.5. ob 14.00.

Nina: Priprave so potekale enkrat oziroma dvakrat tedensko. Učiteljica nam je snov, ki je še nismo obravnavali razložila, mi pa smo delali vaje. Če česa nismo razumeli, nam je učiteljica vse še enkrat razložila.

Zarja: Po šolskem tekmovanju smo se z učiteljico Darjo dobivali enkrat tedensko, zadnje dni pred državnim tekmovanjem pa pogosteje. Tekmovanje je potekalo v učilnici kemije v prisotnosti drugega učitelja.

Mia: Priprave na tekmovanje so potekale vsak teden ob četrtekih, kjer smo skupaj z učiteljico reševali pole iz preteklih let.

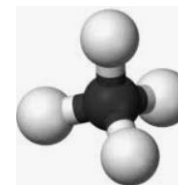
4. CILJ TEKMOVANJ JE TUDI ŠIRJENJE IN POGLABLJANJE ZNANJA IZ KEMIJE. KATERA VSEBINA TI JE BILA NAJBOLJ ZANIMIVA IN ZAKAJ?

Maja: Najbolj zanimive so mi bile reakcije in množina snovi.

Nina: Najbolj so mi bili zanimivi estri in etri, ker mi je vsebina najbolj blizu.

Zarja: Najbolj zanimiva in tudi najtežja mi je bila reakcija z apnico, ker smo jo pričakovali v testu in zato veliko ponavljali.

Mia: Najbolj mi je bila všeč vsebina oz. naloga, ko smo morali ugotavljati za katero snov gre. Bilo je zelo zanimivo in hkrati zabavno. Zelo sem vesela, ker sem pridobila veliko novega znanja, ki mi bo prišlo prav pri mojem nadaljnjem šolanju. Hvala tudi učiteljici za ves trud, ki ga je vložila v nas.

Vita Haler

Naša šola je bila izbrana v mednarodni projekt Pirati plastike. V Sloveniji je vključenih 50 šol, sodelujeta še Portugalska in Nemčija. Cilj projekta je raziskovati plastične odpadke in odkrivati raven onesnaženosti z makro- in mikroplastiko ob slovenskih rekah. Na naši šoli smo se

vključili v dejavnost učenci sedmih in osmih razredov. Delo poteka na terenu in na šoli.

V četrtek, 3. junija, smo se sedmošolci ekipe Piratov plastike skupaj z učiteljicama naravoslovja in kemije odpravili v Deskle. Prišli smo na teren in začeli z delom. Razdelili smo se v dve skupini. V prvi skupini smo proučevali odpadke na rečnih brežinah. Začeli smo tako, da smo narisali devet krogov s premerom 1,5 m. Tri smo narisali na dnu brežine, tri na vrhu brežine in tri pri zaledju reke. Našli smo različne odpadke: plastiko, kovino, steklo, ostanke gradbenega materiala in cigaretno ogorke. Skupaj smo našli kar 45 odpadkov. Druga skupina je proučevala raznovrstne odpadke na obrežju. Področje raziskovanja je bilo veliko 40 x 13 m. Po končanem iskanju so na belem platnu razvrstili vse odpadke po kategorijah. Našli so plastične vrečke, čevlji, koščke stekla, koščke kovin, žice, ... Vseh odpadkov je bilo kar 4 kg, od tega največ

stekla. Ker pa nas vse skrbi za okolje, smo po končanem raziskovanju pobrali še ostale odpadke in našli smo jih kar veliko. Skupina osmošolcev se je na teren odpravila teden dni kasneje. V Sočo so postavili mrežo, ki je lovilec mikro plastike in izmerili pretok reke. Mrežo smo poslali na sedež projekta v Ljubljano, kjer bodo prešteli vse mikro odpadke. Terensko delo je bilo zanimivo, ugotovili smo, da je bilo na bregu Soče veliko več odpadkov, kot bi si kdo predstavljal.

Naučili smo se veliko, obenem pa tudi naredili dobro delo, saj smo očistili del brega ob reki Soči. Terensko delo bomo ponovili v jeseni ter s primerjavo ugotovili, ali se je količina odpadkov čez poletje kaj spremenila.

PREDSTAVLJAMO VAM CINKOV OKSID

MOLEKULSKA FORMULA: ZnO

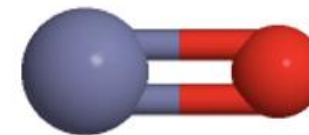
VIDEZ: bel, trden prah

RAZPADE: 1974°C

VONJ: brez vonja

TOPNOST: netopen v vodi, topen v kislinah

(npr. HCl) in bazah (npr. NaOH)

UPORABA:

- pri vulkanizaciji gume
- u ustnih vodah in zobnih pastah kot protibakterijsko sredstvo, za preprečevanja zobnih oblog in zobnega kamna
- v naravnih kremah za sončenje
- kot pigment v barvah
- aditiv v keramiki, steklu, cementu
- pospešuje celjenje ran

ZANIMIVOSTI:

- dodajajo ga v kosmiče (kot vir cinka)
- nima tališča in vrelišča
- v naravi se pojavlja kot redek mineral cinkit
- ob segrevanju na zraku spremeni barvo iz bele v rumeno in ko se hladi nazaj v belo

Maja Mamič